

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

V. De Diaconis & Corycaeis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

bens jurisdictionem, adeo ut de causis matrimonialibus, vix antea, cum amplius cognoscere aut sententiam ferre non possit.

V. Diaconi sunt Ecclesiastici exercitij custodes, qui argenteum ad stipendia Ministris exsoluenda colligunt, & agentes visitant, rebusque necessariis iuvant (quod manus ueste & laboriosum & tardiosum Ministros nimis delicatos in hos deriuasse Launaius scribit) & venientibus, aut alijs quibuscumque peregrinis ex Ministrorum iussu & Consilio, stipem largiuntur. Illis qui fixum habent domicilium, nihil nisi de totius Consistorij consensu datur; ac ne obolus quidem, nisi eis qui eandem cum ipsis profiteantur religionem. Qua quidem in tanto rigore videntur, ut Ludimastri prohibitus sit neminem docendum suscipere, qui sit Catholicus. Paupertatem vero alleganti, parum quidem eleemosynis datur, quo tanto facilius se suoque sustenter. Hoc vero officium Caluinus Diaconis tribuit, eo quod a Margarita Nauarræ regina eleemosynæ, cuius nomine, quatuor quos Francos vocant millia, ad ipsum misserat, male administratae insimularetur. Sed quæstorihi Ecclesiastici eleemosynis non contenti, vterius etiam progrediuntur, & ut quidam scribit qui liberos ipsorum & rationes inspexit tributa ad communes sumptus viritim indicta colligunt, quinam apti sunt armis tractandis explorant, omniaque diligenter ad Consistorium referunt. Immo velut Delphicis sunt gladij. Sunt enim Ostiani, Lectores, ministri Consistorij. Idem Ministri Cœnam administrantibus assistunt, & nemiseri oīmio labore rumpantur, vitrum communicantibus porrigitur. In quib[us]dam locis, ut apud Pictavienses, idem à Consistorio pro lubitu ordinantur ac rursus deordinantur, conciones habere & baptisate iubentur: ac velut lampadem mutuo sibi tradunt. Miser ille Babinotus, quem Caluinus primum munere isto & nomine ornauit, falsamentarius postea fuit. Alibi vero etiam praeter hos nescio quid alii sunt officiarij, quos Cantores, Lectores, & Monitores (*Adiutorii Galliæ*) vocant. *Cantoris* est Psalmos intonare, cathedralm suam habet infra suggestum, aliquanto altius eleuatam, ut ab omnibus conspici & audiiri queat: estque homo laicustam vitæ genere quam vestitur. *Lectores* populo Ministeri aduentum expectant, caput aliquid è Biblijs est suggestu prælegunt: quidlibet etiam Diaconi appellantur. Mo-

nitores plerumque sunt ex infimo hominum generi, & ostiatim circumvenientes, delatos ad Consistorium euocant: interim vero dum illi caussam dicunt, ostio adstantes, omnia ea quæ dicuntur auctoritate explorant, ac deinde coram illo conscientiarum Tribuiali, Consistorio inquam, exponunt. In ditione Benearnensi Reformati isti sex Superintendentes constitutos habent, qui Ministrorum munere non funguntur, sed eorum tactum quæ ad Synodos congregandas vel anticipandas pertinet, curam gerunt; suntque homines idiotæ, omnisque literatæ, ut plurimum imperiti. Quinetiam albo Ecclesiasticorum Officiorum quæstorihi seu Ecclesiasticorum pecuniarum Receptores adscripti sunt, quorum munus est, ut supra quoque dixi, non Ministris modo, sed & ducibus ac militibus stipendia exsoluerent. Sic ergo Diaconi hi veluti lani bifrontes sunt; ut qui facie vna cœlum, altera terram spectant. Aique hæc quidem officiorum Ecclesiasticorum apud Caluinistas est ratio, longe dissimilata ei quæ à S. Ignatio traditur, ubi inquit, Episcopum super omnes habere potestatem, & in hoc filium Dei quodammodo representare. Ordinem Presbyterorum nihil aliud esse quam sacrum Collegium eorum qui Episcopo assistunt. Diaconos velut Angelorum esse imitatores, qui ministerium exhibent purum & immaculatum.

VI. Porro & Ministrorum Seniorum, ac Superintendenter arbitrio Colloquia instituuntur, & auctoritate diriguntur. Hæc vero quæter ut plurimum toto anno celebrantur, ad quæ vicini Ministri cum suo quaque Seniore conueniunt, & de doctrina disputant, aut controverbias, si quæ inter pastores aut greges existent, componunt, omnia denique de quibus proxima synodo deliberandum videtur, colligunt. Neque enim quidquam pro rato habetur, nisi quod synodus ratum esse iussit. Synodæ vero duplices sunt, Provinciales ac Nationales. Generales enim seu Vniuersales nullas habent: quum Angli Caluinistæ Gallorum nec Fidem nec Religionem, malto minus ceremonias probeant. Germania quoque nihil sere cum utrisque commune habet. Sed quid dico Germaniam? immo exiguis ille pagus Benearnensis suam habet peculiarem sibi formam. Provincialis synodus quotannis celebatur, cui quidem Ministri omnes cuiusque provinciæ, vna cum vno ex Senioribus intersunt: quorum deinde omnium suffragij